KAP före 2011

Enligt kollektivavtal mellan Arbetsgivarföreningen KFO och Landsorganisationen i Sverige

Försäkringsvillkor
Gäller från och med den 1 september 2016
Gäller avtal tecknade till och med den 31 december 2010
Folksam ömsesidig livförsäkring och
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)

Folksam

Innehåll

1. Försäkringsavtalet ... 3
2. Försäkringsförmåner ... 3
3. Premiebetalning ... 3
4. Pensionsålder ... 4
5. Ålderspension ... 4
5.1 Ålderspension utan återbetalningsskydd ... 4
5.2 Ålderspension med återbetalningsskydd ... 4
5.2.1 Förmånstagare ... 4
6. Ändring av avtalet – den försäkrades ändringsmöjligheter ... 5
6.1 Pensioneringstidpunkt ... 6
6.2 Återbetalningsskydd ... 6
6.3 Utbetalningstid ... 6
6.4 Helt förtida uttag av ålderspension under kortare tid än fem år ... 6
6.5 Partiellt uttag av ålderspension ... 6
6.6 Ålderspension före 65 års ålder vid nedsatt arbetsförmåga eller arbetslöshet ... 7
6.7 Uppskjutet uttag av ålderspension ... 7
7. Hälsokrav ... 7
8. Förvaltningsform ... 7
8.1 Traditionell försäkring i Folksam ömsesidig livförsäkring ... 7
8.2 Fondförsäkring i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) ... 9
9. Flytträtt ... 11
9.1 Flytt för försäkrad inom EUs administration ... 11
10. Avgifter och skatter ... 11
10.1 Avgifter för KAP före 2011 ... 11
10.2 Skatter ... 12
11. Anmälan om dödsfall ... 12
12. Utbetalningsbestämmelser ... 12
12.1 Förmånstagares ändringsmöjligheter innan utbetalningar har påbörjats ... 13
12.2 Räntebestämmelser ... 13
12.3 Felaktigt utbetalt belopp ... 13
13. Skaderegistrering ... 13
14. Begränsning av ansvar ... 13
15. Giltighetsbegränsningar ... 13
15.1 Krigstillstånd i Sverige ... 13
15.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige ... 13
15.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter ... 14
16. Skydd av personuppgifter ... 14
Skaderegistrering ... 14
17. Ändring av försäkringsvillkor ... 15
18. Om du inte är nöjd ... 15
18.1 Vänd dig först till oss på Folksam ... 15
18.2 Nämnder ... 15
Allmänna reklamationsnämnden (ARN) ... 15
18.3 Kundombudsmannen Folksam ... 15
18.4 Allmän domstol ... 16
18.5 Konsumentvägledning ... 16
Konsumenternas försäkringsbyrå ... 16
Konsumenternas bank- och finansbyrå ... 16
Kommunal konsumentvägledning ... 16
19. Begreppsförklaringar ... 16

Allmänna försäkringsvillkor

1. Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare
Försäkringsgivare för ålderspension inom Kooperationens avtalspension (KAP före 2011), med förvaltningsform traditionell försäkring, är Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585. Försäkringsgivare för KAP före 2011, med förvaltningsform fondförsäkring, är Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) med organisationsnummer 516401-8607. Bägge försäkringsgivarna kallas nedan Folksam. Styrelserna har sina säten i Stockholm. Huvudkontorets adress för respektive försäkringsgivare är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. För mer information, kontakta närmaste Folksamkontor eller gå in på folksam.se. Aktuella försäkringsvillkor finns på folksam.se.

Kollektivavtalsparter
Dessa försäkringsvillkor gäller från och med september 2016 och innehåller av Folksam, efter godkännande av KFO och LO, nedan kallade kollektivavtalsparterna, fastställda försäkringsvillkor. De gäller för försäkringsavtal där premier inkommit till och med december 2010. För försäkringsfall som inträffat tidigare än september 2016 gäller de villkor som gällde då försäkringsfallet inträffade med de ändringar som kollektivavtalsparterna därefter har beslutat om.

Försäkringsavtalets omfattning
För försäkringsavtalet gäller ovan nämnda överenskommelser i tillämpliga delar, försäkringsbrevet, allmänna försäkringsvillkor, produktvillkor, försäkringsavtalslagen (2005:204) och allmän svensk lag i övrigt samt för Folksams verksamhet vid var tid gällande aktuella försäkringstekniska regler. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Folksam.

Försäkrad
Försäkrad är den anställde på vars liv försäkringen gäller, det vill säga den person vars ålder eller dödsfall är bestämmande för hur och när försäkringsersättning ska utbetalas.

Försäkringstagare
Försäkringstagare är den anställdes arbetsgivare. Om den försäkrade byter anställning till arbetsgivare som omfattas av avtalsområdet blir den nya arbetsgivaren automatiskt ny försäkringstagare. Den anställdes senaste arbetsgivare per december 2010 är försäkringstagare för KAP före 2011 hos Folksam. I fråga om rätten till försäkringsförmån avses varje försäkrad som försäkringstagare. Om den försäkrade lämnat någon uppgift som är ofullständig eller oriktig gäller densamma som om den försäkrade varit försäkringstagare.

Förfogande över försäkringen
Försäkringen får inte pantsättas, belånas, återköpas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

Administration
KPA Pensionsservice AB med bifirma Pensionsvalet PV, nedan kallat Pensionsvalet, sköter vissa delar av administrationen av försäkringsavtal som tecknats enligt dessa försäkringsvillkor.

2 Försäkringsförmåner
KAP före 2011 består, till de delar Folksam är försäkringsgivare, av ålderspension med eller utan återbetalningsskydd.

Enskild försäkrings omfattning för KAP före 2011 framgår av försäkringsbrev och värdebesked.

3. Premiebetalning
Det är från och med februari 2011 inte längre möjligt för arbetsgivaren att betala in premier till Folksam för KAP före 2011 enligt dessa försäkringsvillkor. Rapportering från och med januari 2011 av utbetald lön samt premiebetalning för tid innan januari 2011 ska ske av arbetsgivaren till Pensionsvalet.

4. Pensionsålder
Försäkringen ger den försäkrade rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Ålderspensionen utbetalas från och med den månad den försäkrade uppnår 65 års ålder.

Den försäkrade har rätt att ändra pensionsåldern, se avsnitt *Ändring av avtalet* nedan.

5. Ålderspension
Ålderspension gäller utan återbetalningsskydd. Den försäkrade kan välja att komplettera ålderspensionen med återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd innebär att utbetalning sker till förmånstagare vid den försäkrades död. Den försäkrade kan i vissa fall välja själv hur länge återbetalningsskyddet ska gälla, se nedan. Försäkring utan återbetalningsskydd ger en högre ålderspension än försäkring med återbetalningsskydd.

Försäkrad kan ha rätt att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. Tillägg eller borttag av återbetalningsskydd administreras av Pensionsvalet. Läs mer om ändring av utbetalningstid och pensionsålder vid avsnitt *Ändring av avtalet – den försäkrades ändringsmöjligheter* nedan.

5.1 Ålderspension utan återbetalningsskydd
Ålderspension utan återbetalningsskydd ger rätt till ålderspension som utbetalas livsvarigt vid uppnådd pensionsålder. Försäkring utan återbetalningsskydd tillförs arvsvinst kontinuerligt. Försäkringen upphör vid den försäkrades dödsfall. Inga utbetalningar görs därefter.

5.2 Ålderspension med återbetalningsskydd
Ålderspension med återbetalningsskydd ger rätt till ålderspension som utbetalas livsvarigt vid uppnådd pensionsålder. Då utbetalning påbörjas av en livsvarig ålderspension tillförs arvsvinst kontinuerligt. Om försäkring gäller med återbetalningsskydd kvarstår det även efter det att ålderspensionen börjar utbetalas.

Återbetalningsskyddet ger rätt till pension vid den försäkrades dödsfall. Utbetalning sker till insatt förmånstagare. Utbetalning sker endast så länge som förmånstagare finns. Saknas förmånstagare vid dödsfallet sker ingen utbetalning och försäkringen upphör.

Dödsfall innan ålderspension börjar utbetalas:
- Avlider den försäkrade innan ålderspensionen börjat utbetalas, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd, som utbetalas till insatt förmånstagare under 5 år.

Dödsfall efter att ålderspension börjat utbetalas:
- Avlider den försäkrade efter det att livsvarig ålderspension börjat utbetalas fortsätter utbetalningarna till insatt förmånstagare upp till 20 år efter det att ålderspensionen började utbetalas. Istället för 20 år kan den försäkrade avtala om kortare tid för återbetalningsskyddet (5 – 20 år). En del av försäkringens värde bortfaller vid dödsfallet eftersom utbetalning till efterlevande sker under en begränsad tid och inte livsvarigt. Avlider den försäkrade efter det 20:e året, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter.
- Avlider den försäkrade efter det att ålderspension har börjat utbetalas för en begränsad tid, gäller återbetalningsskyddet under den resterande avtalade utbetalningstiden.

5.2.1 Förmånstagare
Generellt förordnande:
Om den försäkrade inte har gjort något särskilt förmånstagarförordnande gäller det generella förmånstagarförordnande som anges för KAP före 2011. Det innebär att förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning är:
1. Den försäkrades make/registrerade partner/sambo.
2. Den försäkrades arvsberättigade barn.

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner. Med barn avses inte barnbarn.

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de
- har eller har haft eller väntar barn tillsammans
  eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Särskilt förordnande
Upprättande, ändring samt återkallelse av förmånstagarförordnande ska ske skriftligen lämpligen på därtill avsedd blankett och inlämnas till Pensionsvalet.

Sådant förordnande kan endast omfatta
a) make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
b) sambo eller tidigare sambo
c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person under a) eller b).

Dessa begränsningar följer av bestämmelser i inkomstskattelagen (1999:1229). Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan. Barnbarn kan inte vara förmånstagare.

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner mellan dem såvida inget annat anges.

Ett särskilt förordnande är gällande för den försäkrades samtliga försäkringar med återbetalningsskydd inom KAP före 2011. Om den försäkrade ändrar eller återkallar det särskilda förmånstagarförordnandet så påverkar ändringen samtliga försäkringar med återbetalningsskydd inom KAP före 2011, även de försäkringar som tecknats från och med januari 2011.

Om den försäkrade även efter 31 december 2010 omfattas av återbetalningsskydd för sin KAP från 2011 gäller det hos Folksam tidigare upprättade särskilda förordnandet enligt dessa försäkringsvillkor även för återbetalningsskyddet för den nytecknade försäkringen. På motsvarande sätt gäller det till Pensionsvalet, från den 1 januari 2011, anmälda förmånstagarförordnandet även för återbetalningsskydd för KAP före 2011 enligt dessa villkor.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Avstående:
Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagarrätt. Den eller de förmånstagare inträder som skulle fått rätt till pensionsbelopp om den avstående varit avliden.

6. Ändring av avtalet – den försäkrades ändringsmöjligheter

Om den försäkrade inte anmäler någon ändring gäller försäkringen i sin grundform som livsvarig traditionell försäkring utan återbetalningsskydd och med pensionsålder 65 år.

Läs mer om traditionell- och fondförsäkring vid avsnitt *Förvaltningsform.*

När utbetalningen av ålderspension har påbörjats till någon del, kan den försäkrade inte ändra försäkringsavtalet förutom när det gäller att välja bort återbetalningsskydd.

6.1 Pensioneringstidpunkt
Innan utbetalning av KAP före 2011 påbörjats kan den försäkrade ändra till en annan pensioneringstidpunkt än 65 år. Pensioneringstidpunkten kan vara tidigast 55 år (förtida uttag). Den försäkrade kan också välja en pensioneringstidpunkt som är senare än 65 års ålder (uppskjutet uttag).

När ålderspensionen har börjat betalas ut ligger den försäkrades val fast och kan inte ändras.

Ändringar av pensioneringstidpunkt och utbetalning av pension administreras av Folksam.

6.2 Återbetalningsskydd
Den försäkrade kan före utbetalningstidpunkten lägga till återbetalningsskydd. Om pensionsutbetalningen påbörjats är det inte längre möjligt att välja till återbetalningsskydd. Återbetalningsskyddet kan väljas bort när som helst under försäkringstiden, även under pågående pensionsutbetalning.

Om återbetalningsskydd läggs till senare än vid första möjliga valtillfället eller mer än tolv månader efter en familjehändelse, fordras hälsodeklaration. Med familjehändelse avses att den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn. För försäkrad som inte uppfyller hälsokraven medges inte tillägg av återbetalningsskydd. Hälsoprövning samt tillägg och borttag av återbetalningsskydd administreras av Pensionsvalet.

6.3 Utbetalningstid
Den försäkrade har rätt att ändra utbetalningstid för ålderspensionen. I stället för livsvarig utbetalningstid kan den försäkrade välja en tidsbegränsad utbetalningstid, lägst fem och högst 20 år. Den försäkrade kan i särskilda fall välja kortare utbetalningstid än fem år, se *Helt förtida uttag av ålderspension under kortare tid än fem år respektive Partiellt uttag av ålderspension.*

Om pensionen börjat betalas ut är det inte längre möjligt att ändra utbetalningstid. Anmälan om ändring av utbetalningstidens längd och utbetalning av pension administreras av Folksam.

6.4 Helt förtida uttag av ålderspension under kortare tid än fem år
För att den försäkrade ska kunna göra ett helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 års ålder krävs att uttaget sker i pensioneringssyfte och att utbetalningen pågår till minst 65 års ålder. Dessutom krävs att ålderspensionen från Folksam högst motsvarar den försäkrades totala inkomstförlust i kronor räknat från uttagstidpunkten och fram till 65 års ålder. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade ska ha för avsikt att helt lämna arbetslivet för att pensionera sig. Pensioneringssyftet anses vara uppfyllt när den försäkrade minskar sin arbetstid helt. Pensionen ska kompensera för inkomstförlusten.

6.5 Partiellt uttag av ålderspension
Den försäkrade har rätt till partiellt uttag, som innebär att den försäkrade kan få sin ålderspension utbetald i olika delar vid olika tillfällen. Regler för partiellt uttag är bestämda av kollektivavtalsparterna, enligt följande:

- Partiellt uttag kan göras såväl före som efter 65 års ålder.
- Partiellt uttag kan utbetalas livsvarigt eller som temporär utbetalning i längst 20 år.
- Det finns ingen kortaste utbetalningstid vid partiellt uttag. Partiellt uttag före ordinarie pensionsålder (65 år) ska dock alltid pågå minst till fram till 65 års ålder.
- För partiellt uttag av ålderspension krävs att uttagen andel tas ut i pensioneringssyfte. Den försäkrade måste trappa ner arbetstiden med minst samma procentuella andel som det partiella uttaget utgör av hela pensionskapitalet. Den försäkrade ska skriftligen intyga till Folksam att pensioneringssyfte föreligger. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade ska ha för avsikt att delvis lämna arbetslivet för att pensionera sig. Pensioneringssyftet anses vara uppfyllt när den försäkrade delvis minskar sin arbetstid och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Pensionen ska kompensera för inkomstförlusten

Exempel:
Om den försäkrade arbetar 100 procent och vill ta ut 25 procent av sin ålderspension, måste den försäkrade minska sin arbetstid till 75 procent.

- Den försäkrade väljer fritt hur stor andel som ska tas ut, dock får den försäkrade inte ta ut en större procentuell andel än den minskade sysselsättningsgraden. Det totala månadsbeloppet för det partiella uttaget får inte heller bli större än inkomstförlusten per månad. Denna begränsning gäller för hela den försäkrades KAP, oavsett om den försäkrade påbörjar partiellt uttag hos en eller flera försäkringsgivare.
- Varje försäkring kan delas upp i högst två deluttag och ett slututtag.
- Vid stegvis nedtrappning av arbetstiden sker beräkning av tillåten uttagsandel utifrån den arbetstid som gällde före den första nedtrappningen.

6.6 Ålderspension före 65 års ålder vid nedsatt arbetsförmåga eller arbetslöshet

En försäkrad som är arbetsoförmögen på grund av sjukdom kan inte uppbära KAP före 2011 för den del som arbetsoförmågan avser. Detsamma gäller om den försäkrade är arbetslös. Om den försäkrade får både partiell ålderspension från Folksam och sjukpenning eller sjukersättning från Försäkringskassan, och den försäkrades arbetsförmåga försämras ytterligare, upphör inte den försäkrades rätt till fortsatt utbetalning av ålderspension från Folksam.

6.7 Uppskjutet uttag av ålderspension

Det finns ingen tids- eller åldersgräns för hur sent ett pensionsuttag kan ske. Den försäkrade väljer fritt hur länge han/hon vill vänta med att ta ut sin pension efter 65 år.

Om den försäkrade vill skjuta upp uttaget ska detta meddelas Folksam.

7. Hälsokrav

För att ändring av försäkringen ska beviljas, ska den försäkrade i vissa fall uppfylla Folksams gällande krav beträffande arbetsförmåga och hälsotillstånd (hälsoprövning). Är hälsotillståndet inte normalt kan ansökan om ändring avslås. Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler.

8. Förvaltningsform

Pensionskapitalet kan vara placerat i traditionell försäkring och/eller fondförsäkring.

8.1 Traditionell försäkring i Folksam ömsesidig livförsäkring

8.1.1 Traditionell försäkring i Folksam ömsesidig livförsäkring

8.1.1.1 Så här placeras kapitalet
För traditionell försäkring är det Folksam som bestämmer hur kapitalet ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag.

Målet för förvaltningen i Folksam är att uppnå högsta möjliga avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. För förvaltningen gäller bland annat placeringsreglerna i försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksams egna regler för miljö- och etikhänsyn samt placeringsriktlinjer.

Den största risken för ett livförsäkringsbolag är att inte långsiktigt kunna täcka de garanterade pensionsbeloppen. För att minimera denna risk tas särskild hänsyn till försäkringarnas löptid vid sammansättning av placeringstillgångarna.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån, även vid mycket negativ utveckling av finans- och försäkringsmarknaderna, får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet.

8.1.1.2 Garanterat pensionsbelopp
Varje inbetald premie ger upphov till ett garanterat pensionsbelopp, beräknad med vid premiebetalningstillfället gällande antaganden om ränta, dödlighet, driftskostnader, andra belastningar och avkastningsskatt. Dessa antaganden, och därigenom garantin, kan komma att ändras under avtalstiden för kommande premier.

Antaganden om ränta
Räntan antas till en viss procentsats, från vilken avdrag sker för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antaganden om dödlighet
Antaganden om genomsnittlig dödsfallssannolikhet beräknas med tillgänglig statistik, med hänsyn tagen till de försäkrades ålder samt osäkerheten om deras faktiska livslängdsutveckling.

Antaganden om kostnader
Antaganden om driftskostnader eftersträvar att minst täcka Folksams verkliga kostnader. Vid bestämmande av pensionsbelopp eller premie sker belastning för driftskostnader på premie respektive pensionsbelopp samt genom avdrag på ränteantagandet och i vissa fall förhöjning av dödlighetsantagandet. Vid beräkning av andel i överskott tillämpas andra kostnadsbelastningar. För att för bedriva försäkringsverksamhet krävs att bolaget har ett visst kapital utöver tillgångar som krävs för skuldtäckning. Vid bestämmande av garanterat pensionsbelopp kan därför en belastning ske på varje premie.

Antaganden om avkastningsskatt
Avdrag för avkastningsskatt följer av gällande regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre pensionsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

8.1.1.3 Överskott
Överskott och pensionskapital
Om utvecklingen av dödlighet, driftskostnader, avkastningsskatt och kapitalavkastning totalt sett blir gynnsammare än vad som antagits när det garanterade pensionsbeloppet beräknats uppstår ett överskott. En traditionell försäkring berättigar till en andel av överskottet. Överskott fördelas på försäkringar med hjälp av bland annat den återbäringsränta som används när pensionskapitalet beräknas. Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsnivån, se nedan. Återbäringsräntan kan skilja mellan olika delbestånd samt begränsas av solvenskrav och andra krav enligt lagen om försäkringsrörelse. Återbäringsräntan kan variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett.

Pensionskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till
- premieinbetalningar
- utbetalningar
- återbäringsränta
- eventuella tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för avkastningsskatt
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid den försäkrades dödsfall.

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

En försäkrings andel av överskottet motsvaras av skillnaden mellan försäkringskapitalet och det beräknade värdet av Folksams garanterade förpliktelser enligt försäkringsavtalet med senast gällande antaganden.

Överskott är inte garanterat, vilket innebär att överskottet kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Reduktion av överskott kan även ske om försäkringsavtalet avslutas i förtid.

Beräkning av tilläggsbelopp
Om överskott uppstått under försäkringstiden, kan detta berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp utöver garanterat pensionsbelopp. Eventuellt tilläggsbelopp beräknas när utbetalning från försäkringen ska påbörjas.

Kollektiv konsolideringsnivå
Folksams kollektiva konsolideringsnivå är förhållandet mellan de totala tillgångarna och åtagandena gentemot försäkringstagarna i form av framtida utbetalningar och eventuellt tilläggsbelopp. Om de sammanlagda tillgångarna precis motsvarar de sammanlagda försäkringskapitalen är den kollektiva konsolideringsnivån 100 procent. Uppgift om konsolideringsnivån finns på folksam.se. Målet för konsolideringsnivån fastställs av Folksam Livs styrelse.

Utbetalningsbelopp för ålderspension
Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet genom att värdet på pensionskapitalet fördelas på kommande utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt samt antagen livslängd. Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade pensionsbeloppet. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas. Det garanterade försäkringsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppen räknas om minst en gång per år.

Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd
Vid den försäkrades död fastställs pensionskapitalet som hör till försäkringen.
Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet utifrån att värdet på pensionskapitalet fördelas på återstående utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt. Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade pensionsbeloppet. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas. Det garanterade pensionsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppen räknas om minst en gång per år.

8.2 Fondförsäkring i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)
Den försäkrade kan välja/byta fonder inom ett bestämt fondutbud för det intjänade pensionskapitalet.

Så här placeras kapitalet
Folksam köper andelar i de fonder där placering ska ske.

På den försäkrades begäran genomför Folksam byte av fonder.

Fondbyte
Fondbyte genomförs snarast möjligt efter det att Folksam erhållit det underlag som krävs för transaktionen. Om handel i en fond inte är möjlig, utförs transaktionen nästa möjliga handelsdag. Fördelningen mellan fonderna ska anges i hela procent. Totalt kan högst 10 fonder ingå i försäkringen.

Transaktionen kan försenas bland annat på grund av fondens bryttidpunkt eller antalet affärs- eller likviddagar som fondbolaget tillämpar. Fondbytet kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, uttag av avgifter eller skatter, fördröjd eller utebliven kurssättning, stängda marknadsplatser eller störningar i tekniska eller administrativa system.

Om Folksam förfarit med normal aktsamhet ansvarar inte Folksam för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba den försäkrade eller förmånstagare i samband med placering i fonder. Folksam ansvarar inte heller för ekonomisk förlust som kan drabba den försäkrade när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av särskild föreskrift i fondförvaltarens fondbestämmelser. Kurser som är noterade i utländska valutor räknas om av Folksam med hjälp av faktisk erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondinformation
Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på folksam.se.

Förändringar i fondutbudet
Om en fond inte längre ska erbjudas i fondutbudet för Folksam kooperativa tjänstepensioner, om den ska upphöra, sammanläggas med annan fond eller på annat sätt förändras så att den inte längre lämpar sig för förvaltning av försäkringspremier, har Folksam rätt att omplacera det frigjorda kapitalet till annan lämplig fond som är jämförbar exempelvis vad gäller riskprofil och placeringsinriktning.

Pensionskapital
Pensionskapitalets storlek beror på:
- utvecklingen i de fonder som premierna är placerade i
- eventuella tillägg för arvsvinst
- avgifter
- avdrag för avkastningsskatt

Det är den försäkrade som bär den ekonomiska risken för fondernas, och därmed också pensionskapitalets, värdeutveckling.

Ett sparande i fondförsäkring ger inte den försäkrade något garanterat pensionsbelopp. Pensionen kan bli såväl högre som lägre än värdet av gjorda inbetalningar.

Successiv överföring
Då fem år och sju kalendermånader återstår till den första pensionsutbetalningen, får den försäkrade en fråga om att succesivt överföra fondandelar till en egen vald fond. Överföringen kommer att ske varje månad så länge den försäkrade önskar, senast fram till sju månader före den första pensionsutbetalningen. Successiv överföring kan även påbörjas vid ett senare tillfälle. Begäran om att överföringen ska upphöra kan göras när som helst. En begäran om successiv överföring eller upphörande av detta ska ske skriftligen till Folksams kooperativa tjänstepensioner. En sådan begäran verkställs snarast möjligt efter det att den kommit Folksam tillhanda. Den försäkrade har, även om de successiva överföringarna påbörjats, rätt att begära fondbyte.

8.2.1 Flytt från fondförsäkring till traditionell försäkring i samband med utbetalning
För KAP före 2011 som tecknats som fondförsäkring gäller att försäkringens värde flyttas till en traditionell försäkring sju månader före den första pensionsutbetalningen. Med försäkringens värde avses erhållet belopp vid försäljning av försäkringens fondandelar den 20:e i månaden före den månad då sju kalendermånader återstår till månaden för den första pensionsutbetalningen eller, om den 20:e inte är en handelsdag, den första handelsdagen närmast efter. Flytt från fondförsäkring till traditionell försäkring, i samband med utbetalning, kan även ske vid en annan tidpunkt än enligt ovan, till exempel vid ett förtida uttag. Pensionsbeloppets storlek beräknas enligt Folksams försäkringstekniska regler. Det kapital som på så sätt flyttats till traditionell försäkring kan inte återföras till fondförsäkring.

För återbetalningsskydd gäller att om den försäkrade avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut, flyttas försäkringens värde till en traditionell försäkring. Med försäkringens värde avses erhållet belopp vid försäljning av försäkringens fondandelar.

Flytten genomförs snarast möjligt efter anmälningsdagen. Om handel i en fond inte är möjlig, utförs transaktionen nästa möjliga handelsdag.

Med anmälningsdagen kan avses följande:
- Den dag då skriftlig anmälan om dödsfall, tillsammans med dödsattest eller annan handling som styrker dödsfallet, kommit Folksam tillhanda.
- Den dag då dödsfallsdatum från SPAR uppdaterats i Folksams personregister (PRS).
- Den dag då Folksam på annat sätt fått dödsfallet bekräftat.

Pensionsbeloppets storlek beräknas enligt Folksams försäkringstekniska regler.

Utbetalning sker från och med månaden efter den månad då dödsfallet kommit till Folksams kännedom enligt ovan.

9. Flytträtt

Flytt av pensionskapital sker enligt Pensionsvalets regler som fastställs av KFF-nämnden, se nedan. Flytträtten styrs även av reglerna i inkomstskattelagen (1999:1229).

Den försäkrade får flytta sitt pensionskapital till en motsvarande försäkring hos en annan valbar försäkringsgivare inom KAP. Begäran om flytt görs till Pensionsvalet.

Flytten ska avse hela pensionskapitalet. Rätt till flytt finns inte för försäkringar som är helt eller delvis under utbetalning. Traditionell försäkring ska flyttas senast vid det andra månadsskiftet, räknat från den månad då flyttanmälan mottagits. Om pensionskapitalet flyttas senare utges ränta motsvarande Riksbankens referensränta. Fondförsäkring ska flyttas inom två veckor från det att flyttbegäran skickats till avgivande bolag. Om flytt inte genomförs inom två veckor utges ränta motsvarande Riksbankens referensränta.

Den försäkrade får flytta försäkringen igen, dock tidigast efter tolv månader, räknat från närmast föregående flytt. Den försäkrade har rätt att ångra och avbryta kapitalflytten inom tio dagar från det att Pensionsvalet har registrerat begäran om flytt. Blankett för avbrytande av flytt ska i sådant fall användas. Avbryts kapitalflytten avbryts även omvalet. Pensionsvalet informerar avlämnande och mottagande bolag om flytten när ångerfristen har löpt ut. Försäkringsansvaret övergår till mottagande bolag vid den tidpunkt då bolaget tar emot kapitalet. Folksam har rätt att ta ut av KFF-nämnden godkända avgifter för flytt. Avgifterna tas ur pensionskapitalet.

9.1 Flytt för försäkrad inom EUs administration

Försäkrad som tar tjänst inom EU-administrationen och som tjänar in pension enligt EGs pensionssystem, har rätt att överföra värdet av sina pensionsrättigheter till detta pensionssystem enligt särskilda bestämmelser i lag. Folksam har rätt att ta ut en avgift för sådan flytt.

10. Avgifter och skatter

10.1 Avgifter för KAP före 2011

Avgifter kan tas ut som procentuell avgift på försäkringskapitalet och/eller som en styckekostnad per försäkring. Avgifter kan utgå för kapitalförvaltning, flytt av försäkringskapital, utbetalning samt återköp och andra förfoganden över försäkringen.

Förvaltningsavgift tas ut löpande under försäkringstiden genom en minskning av pensionskapitalet från och med den dag försäkringen blir gällande. Vid dödsfall sker uttag av förvaltningsavgift, avseende fondförsäkring, fram till och med dagen för anmälan av dödsfallet. I annat fall tas avgiften ut fram till och med dagen för försäkringens avslutande.

Utbetalningsavgift tas ut i samband med utbetalning av försäkringen som ett avdrag från kapitalet.

Utöver driftskostnader tillkommer, avseende fondförsäkring, avgifter för fondförvaltning, vilka är de avgifter som vid var tid gäller för respektive fond som kan anslutas till försäkringen. Folksam har även rätt att ta ut avgifter vid transaktioner såsom byte av fond, med mera.

Avgifter tas ut enligt vid var tid gällande prislista, se folksam.se. Förändringar i prislistan gäller även för försäkringsavtal ingångna före avgiftsändringen.

10.2 Skatter

Inkomstskatt:
Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Folksam gör avdrag för preliminär skatt.

Avkastningsskatt:
För KAP före 2011 betalar Folksam, enligt lag, avkastningsskatt. Avkastningsskatten påverkar försäkringens värde.

11. Anmälan om dödsfall

Den försäkrades dödsfall ska anmälas snarast möjligt. Vid dödsfall innan utbetalning av ålderspension påbörjats, ska anmälan göras till Pensionsvalet. Vid dödsfall under pågående utbetalning ska anmälan göras till Folksam. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. På begäran ska kompletterande handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till ersättning lämnas.

12. Utbetalningsbestämmelser

Utbetalning av ålderspension eller återbetalningsskydd görs endast från traditionell försäkring.

Ålderspension utbetalas från och med kalendermånaden näst efter den under vilken rätt till pension inträtt. Vid pensionsålder 65 år eller högre, utgår dock ålderspension från och med den månad pensionsåldern uppnås. Pensionen utbetalas till och med den kalendermånad under vilken den försäkrade respektive förmånstagaren avlider eller rätten av annan anledning bortfaller.

Pensionsbeloppets storlek beräknas enligt Folksams försäkringstekniska regler.

Ålderspensionens storlek är bland annat beroende av värdet av tillgodoräknade premier och avkastningen på dessa, åldern vid utbetalningens början samt valet mellan livsvarig och tidsbegränsad utbetalning. Pensionen beräknas lika för kvinnor och män.

Återbetalningsskyddets storlek beräknas av försäkringens värde per dödsfallsmånaden, avseende traditionell försäkring, och erhållet belopp vid försäljning av försäkringens fondandelar snarast möjligt efter anmälningsdagen, avseende fondförsäkring. Utbetalning av återbetalningsskyddet sker vid traditionell försäkring från och med månaden efter den försäkrades dödsfall och vid fondförsäkring från och med månaden efter den månad då dödsfallet anmälts.

Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredning ska bedrivas med tillbörlig skyndsamhet. Oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan leda till att försäkringen blir helt eller delvis ogiltig och att utbetalning nekas eller sänks.

Folksam har rätt att ändra tid för vilken utbetalningen avser (utbetalningstermin) och utbetalningstid, om pensionsbeloppet per utbetalningstillfälle är lägre än 0,4 procent av prisbasbeloppet.

Om utfallande belopp vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

12.1 Förmånstagares ändringsmöjligheter innan utbetalningar har påbörjats
Förmånstagare har vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden, dock inte till kortare tid än fem år. En ändring måste avse hela försäkringen och skriftligen godkännas av samtliga förmånstagare vars rätt inträtt.

12.2 Räntebestämmelser
Utbetalning sker senast en månad efter det att Folksam mottagit fullständigt underlag för utbetalningen. Sker utbetalning vid ett senare tillfälle utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta utgår även på belopp som har förfallit till betalning, men som sedan mer än en månad kvarstår i Folksams förvaltning. Räntan motsvarar Riksbankens reporänta och avräknas i förekommande fall från dröjsmålsränta.

Dröjsmålsränta eller annan räntegottgörelse understigande 0,5 procent av prisbasbeloppet utbetalas inte

12.3 Felaktigt utbetalt belopp
Om försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare lämnat sådan uppgift till Folksam att utbetalning skett till fel mottagare, kan inte Folksam göras ansvarig gentemot den rättmätiga mottagaren.

Om försäkrad eller förmånstagare har erhållit utbetalning med för högt belopp eller för tid då denne inte har haft rätt till utbetalningen, kan Folksam återkräva eller kvittningsvis återta det felaktigt utbetalda beloppet.

13. Skaderegistrering
Folksam äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.

14. Begränsning av ansvar
Folksam kan inte ställas till svars för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Folksam den dag det ankomststämplats eller på annat sätt daterats hos Folksam.

Folksam är inte ansvarig för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall på grund av krig, terrorattack, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Folksam självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

15. Giltighetsbegränsningar

15.1 Krigstillstånd i Sverige
Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Folksam är fri från krigsansvarighet för försäkring som tecknats eller för utökning av försäkringsbelopp efter krigstillståndets inträde, eller inom en period av tre månader dessförinnan

15.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige
Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Den gäller heller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FNs regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

15.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter
Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller följande: Tecknades försäkring eller utökades pensionsbeloppet i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

16. Skydd av personuppgifter
Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att viska kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till det Folksambolag som är ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan från och med 25 maj 2018 även kontakta Folksams dataskyddsombud på dataskyddsombud@folksam.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt Folksams etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för bland annat automatiskt adressuppdatering och samordning av bolagens information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag.

Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats. Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om Folksams hantering av personuppgifter och dina rättigheter på folksam.se/personuppgifter.

Skaderegistrering
Bolaget använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skade-anmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara

försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

17. Ändring av försäkringsvillkor

Villkoren för sådan försäkring som är utformad enligt kollektivavtal mellan parter på arbetsmarknaden får anpassas till framtida ändringar i kollektivavtalet. Anpassning får även ske till sådana framtida ändringar av tillämpningen av kollektivavtalet som beslutas av kollektivavtalsparterna, av KFF-nämnden, eller av behörigt organ som är utsett av berörda kollektivavtalsparter. Förändringar i försäkringsvillkor kan göras av Folksam under avtalstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte kan anses innebära en betydande nackdel för försäkringstagarna eller andra förmånsberättigade.

Villkor för försäkring som är utformade enligt kollektivavtal mellan KFO och LO ska vara godkända av KFF-nämnden.

18. Om du inte är nöjd

18.1 Vänd dig först till oss på Folksam

Om du har frågor, ta i första hand kontakt med din handläggare. Då har du möjlighet att få förklaringar och kompletterande upplysningar. Adress och telefonnummer finns på brevet från din handläggare samt ditt försäkringsbrev eller värdebesked. Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Folksams policy när det gäller klagomål är att de ska behandlas effektivt och på ett omsorgsfullt sätt. Om vi inte kan ge svar inom två veckor ska den klagande bli informerad om handläggningen av ärendet och få besked om när svar kommer att lämnas. Om vi inte kan tillmötesgå klagomålet, har den klagande rätt att få en motivering till detta.

18.2 Nämnder

KFF-nämnden svarar för tolkningen av Bestämmelser för Kooperationens avtalspension KAP och är i övrigt rådgivande till försäkringsgivaren. Försäkrad, försäkringstagare eller ersättningsberättigad kan begära att fråga som angår honom/henne ska tas upp till behandling i KFF-nämnden.

Adress:
Pensionsvalet PV
Box 90 209
120 23 Stockholm
Telefonnummer: 020-650 111
E-postadress: info@pensionsvalet.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.
Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

18.3 Kundombudsmannen Folksam

Kundombudsmannen Folksam är en fristående och opartisk instans som kostnadsfritt prövar de flesta försäkrings-, sparande- och skadeärenden. Anmälan måste göras inom ett år från det att Folksam lämnat slutligt besked.

Adress: 106 60 Stockholm
Telefon: 020-65 52 53
E-post: kundombudsmannen@folksam.se
folksam.se/kundservice/kundombudsmannen

18.4 Allmän domstol
Tvist med Folksam kan prövas av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan du få ersättning därifrån för en del av kostnaderna. Du måste i så fall kontakta advokat eller annat lämpligt ombud, som kan godkännas av Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR).

18.5 Konsumentvägledning

Konsumenternas försäkringsbyrå
Konsumenternas försäkringsbyrå ger kostnadsfri vägledning i frågor som rör *försäkring*, men prövar inte enskilda tvister.

Adress: Box 242 15, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Konsumenternas bank- och finansbyrå
Konsumenternas bank- och finansbyrå ger kostnadsfri vägledning i frågor som rör *sparande.*

Adress: Box 242 15, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning
Konsumentvägledare, som finns i många kommuner, ger kostnadsfri vägledning i konsumentfrågor, bland annat försäkringsfrågor. Se din kommuns hemsida.

19. Begreppsförklaringar

Arvsvinst
Försäkringen tillförs ett överskott som uppstår genom att personer i försäkringskollektivet avlider. Redovisas på värdebeskedet.

Fondförsäkring
Fond
Med fond avses värdepappersfond vilken består av finansiella tillgångar som bildats genom kapitaltillskott från allmänheten. Fonden ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Fondförsäkring
Försäkring där den försäkrade själv har möjlighet att placera sitt sparande i olika fonder och tar den finansiella risken själv.

Förmånstagare
Förmånstagare är den som enligt förmånstagarförordnande har rätt till försäkringsbelopp eller försäkring.

Försäkrad
Försäkrad är den anställde på vars liv försäkringen gäller, det vill säga den person vars ålder eller dödsfall är bestämmande för hur och när försäkringsersättning ska utbetalas.

Försäkringshandlingar
Försäkringsbrev
Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Försäkringsvillkor
Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare, försäkringstagare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns

Försäkringstagare
Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Försäkringstagare är den anställdes arbetsgivare. I fråga om rätten till försäkringsförmån anses varje försäkrad som försäkringstagare.

Förvaltningsavgift
Motsvarar en viss procent av förvaltat genomsnittskapital. Ingår i Folksams driftskostnader. Redovisas på värdebeskedet.

Prisbasbelopp
Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar.

Traditionell försäkring
Garanterad ränta
Den räntesats som används vid beräkning av garanterat pensionsbelopp för traditionell försäkring.

Återbäring
Det överskott som, utöver det garanterade försäkringsbeloppet, betalas ut från en traditionell pensionsförsäkring om tillräcklig avkastning uppnåtts.

Utbetalningsavgift
Motsvarar en viss procent av utbetalt belopp. Ingår i Folksams driftskostnader. Redovisas på värdebeskedet.

S 11313 18-04

Folksam